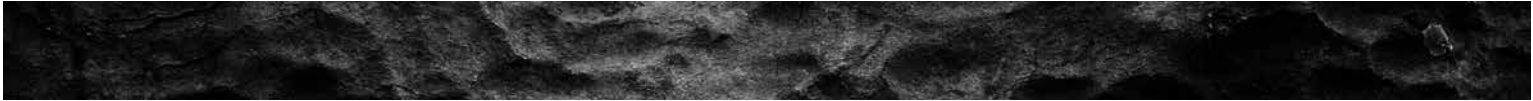

Maalahden Juthskogenin tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi 2019

TIIVISTELMÄ

Ahlman Group Oy inventoi toukokuussa 2019 Maalahteen suunnitteilla olevalla Juthskogenin tuulivoimapuistoalueella ja voimajohtolinjauksilla. Hankealue sijaitsee Maalahdessa metsä-alueella noin kymmenen kilometriä Maalahden kirkosta kaakkoon, valtatie 8:n länsipuolella. Noin 2 500 hehtaarin alue on pääosin metsätalousaluetta. Alueelta löydettiin yksi uusi kiinteä muinaisjäännös. Alueella sijaitsee kuusi aiemmin tunnettua kiinteää muinaisjäännöstä ja pohjoisemman uuden voimajohtolinjauksen läheisyydessä yksi. Tuulivoimapuiston rakentaminen ei tiedoksi annetuilla suunnitelmilla uhkaa kohteita. Työn suoritti arkeologi (FM) Tiina Vasko. Rahoittajana oli muinaismuistolain 15 § mukaisesti työn tilaaja Etha Wind Oy.

*Tähän raporttiin suositetaan viittaamaan seuraavasti:
Vasko, T. 2019: Maalahden Juthskogenin tuulivoimapuiston
arkeologinen inventointi 2019. Ahlman Group Oy.*

SISÄLLYSLUETTELO

Tiivistelmä

1. Johdanto	4
2. Tutkimuksen perustiedot	5
3. Esiselvitys tutkimusalueesta	7
3.1. Alueen topografia	7
3.2. Alueen asutushistoriaa	8
3.3. Alueen tutkimushistoriaa	12
4. Inventointi	12
4.1. Menetelmät	12
4.2. Havainnot ..	13
5. Yhteenveto	14
Lähteet	15

Kohdekuvaukset

Uusi kohde:

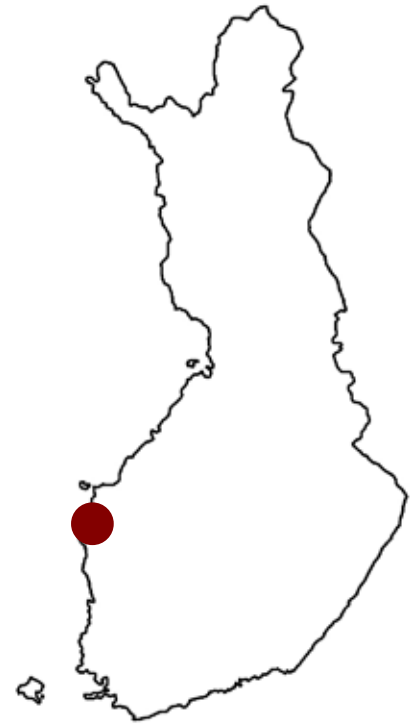
Långbacken (ei vielä mj.tunnusta)

Aiemmin tunnetut kohteet:

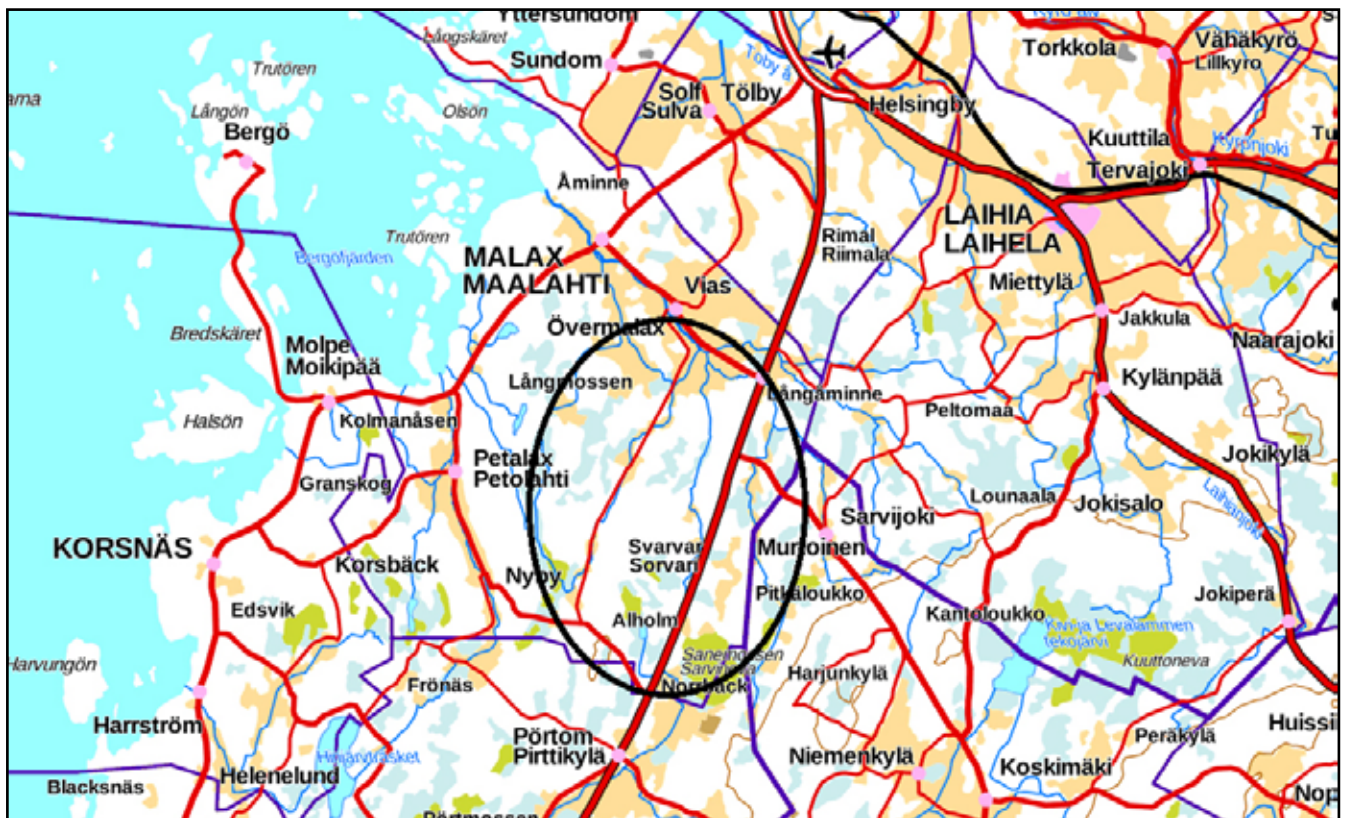
1. Peris Kalkabacka	(mj.tunnus 475010079)
2. Kyroskogen W	(mj.tunnus 475010076)
3. Tjärubacka	(mj.tunnus 475010074)
4. Kyrobacken/Glötlägden	(mj.tunnus 475010050)
5. Korslöm E	(mj.tunnus 475010075)
6. Gjutskogen	(mj.tunnus 475010070)
7. Kotoluhta	(mj.tunnus 475010021)

1. JOHDANTO

Tämä raportti esittelee Ahlman Group Oy:n suorittaman Maalahden Juthskogenin tuulivoimapuistoalueen arkeologisen inventoinnin tulokset, joiden perusteella mahdolliset muinaisjäännöskohteet voidaan huomioida hankkeen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Juthskogenin tuulivoimahankealue sijaitsee Pohjanmaalla Maalahden kunnassa. Hankealueen pinta-ala on noin 2 500 ha ja se koostuu pääosin metsätalousalueesta. YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta tuulivoimaloiden sijoitusvaihtoehtoa, jotka sijoittuvat samalle hankealueelle. Inventoinnin pohjana on kaksi sijoitussuunnitelmaa, joissa voimaloiden määrä oli 20 ja 26 kappaletta 5–8 MW:n tuuliturbiinia. Turbiinien kokonaiskorkeudeksi suunnitellaan 275–300 metriä. Vaihtoehdot tulevat eroamaan toisistaan voimaloiden koon ja/tai määrän suhteen. YVA-menettelystä vastaa Etha Wind Oy. Inventoinnin suoritti arkeologi (FM) Tiina Vasko. Rahoittajana oli muinaismuistolain 15 § mukaisesti työn tilaaja Etha Wind Oy.

*Kuva 1. Maalahden Juthskogenin tuulivoimapuistoalueen sijainti (musta raja).
Pohjakartta: Maanmittauslaitoksen avoin data 2019.*

2. TUTKIMUKSEN PERUSTIEDOT

Tutkimuksen laji:	Yleisinventointi
Työn suorittaja:	Arkeologi (FM) Tiina Vasko
Tutkimuslaitos / organisaatio:	Ahlman Group Oy
Tutkimusten rahoittaja / tilaaja:	Etha Wind Oy
Kenttätyöaika:	6.–10.5.2019

Tutkimuksen tarkoitus: Tuulivoimapuistoalueen muinaisjäännösinventointi, jossa käytettävissä olleiden sijaintitietojen perusteella tarkastettiin suunniteltujen rakennuspaikkojen ympäristöjä.

Inventointialue: Hankealue sijaitsee Maalahdessa metsäalueella noin 10 km Maalahden kirkosta kaakkoon, valtatie 8:n länsipuolella. Alue on pääosin metsätalousaluetta.

Peruskarttalehti:	P3321L, P3312L, P3321R, P3312R (TM35-lehtijako)
Inventointialueen keskikoordinaatti:	P 6979805 I 228255 (ETRS89-TM35FIN)
Korkeus:	20–40 m mpy

Aiemmat tunnetut muinaisjäännökset:

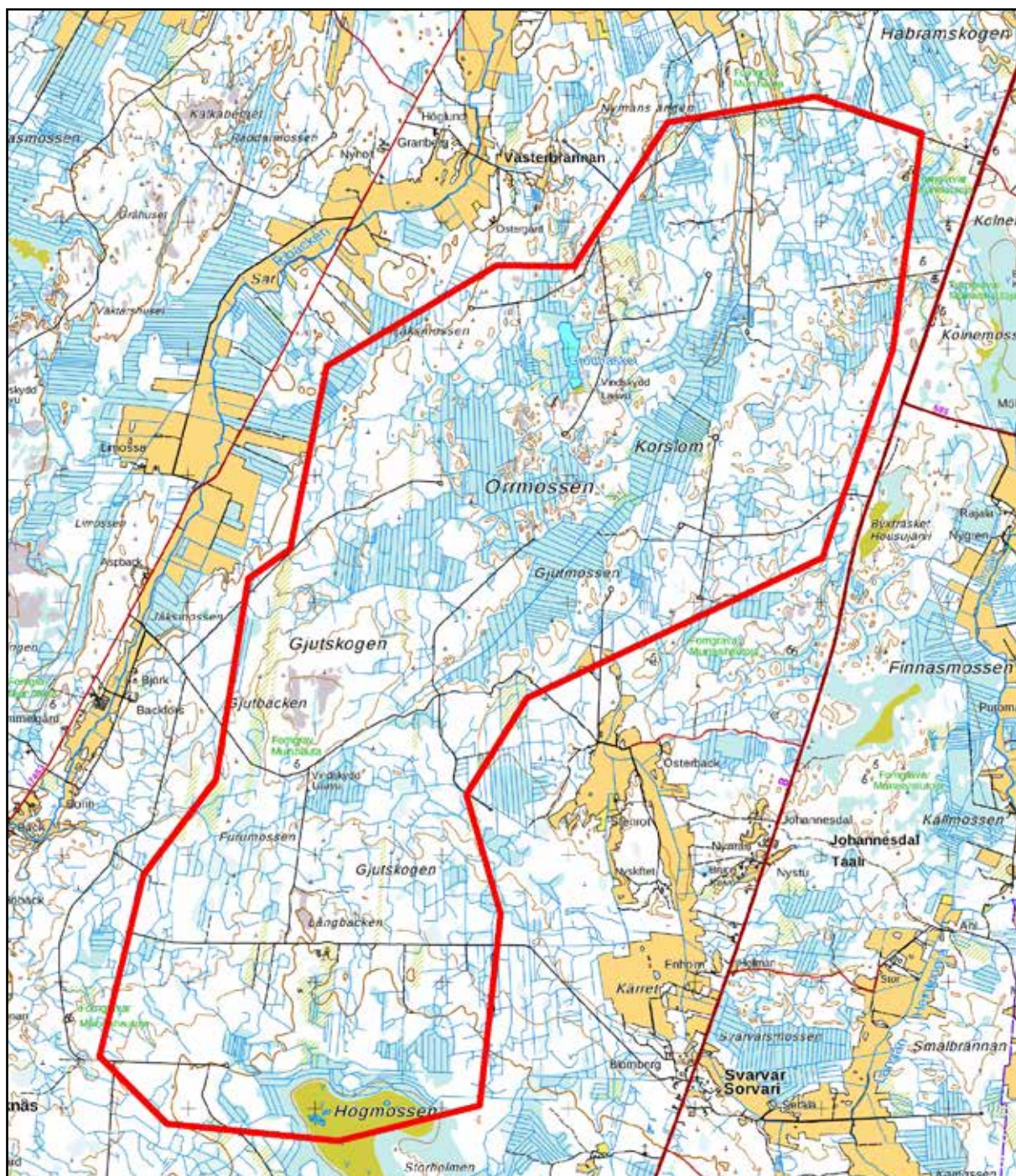
1. Peris Kalkabacka (mj.tunnus 475010079)
2. Kyroskogen W (mj.tunnus 475010076)
3. Tjärubacka (mj.tunnus 475010074)
4. Kyrobacken/Glötlägen (mj.tunnus 475010050)
5. Korslöm E (mj.tunnus 475010075)
6. Gjutskogen (mj.tunnus 475010070)
7. Kotoluhta (mj.tunnus 475010021)

Tutkimustulokset: Inventoinnissa löytyi yksi uusi kiinteä muinaisjäännös, Långbacken.

Alkuperäisen tutkimusraportin ja dokumentointiaineiston arkistointipaikka:

Ahlman Group Oy, os. Kullankuja 6 as 1, 28220 Pori

Kopiot: Tutkimuksen tilaaja, Museovirasto, Pohjanmaan Museo.

Kuva 2. Maalahden Juthskogenin tuulivoimapuistoalue.

3. ESISELVITYS TUTKIMUSALUEESTA

Inventoinnin valmisteluvaiheessa selvitettiin inventointialueen luonnon- ja asutushistoriaa sekä aiempaa tutkimusta. Selvityksessä käytettiin mm. GTK:n kallio- ja maaperäkartoja ja laserkeilausmenetelmällä tuotettuja kartoja maanpinnasta (Maanmittauslaitos). Historiallisen ajan muinaisjäännöksiin liittyen tarkasteltiin myös Kansallisarkiston digitaaliarkiston historiallisia kartoja. Tunnettujen kiinteiden muinaisjäännösten tietoja etsittiin Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä.

3.1. ALUEEN TOPOGRAFIAA

Vallitsevana metsäalueella ovat eri kasvuvaiheissaan olevat talousmetsät ja ojitetut suot. Maaperä on metsässä pohjamoreenia ja pintakerroksessa karkeusasteeltaan vaihtelevaa moreenia sekä turvetta. Maasto on paikoitellen vaikeakulkuista karkean kivikon ja soistuneen maaperän takia. Alueella sijaitsee yksi järvi, Grodträsket (Sammakkojärvi). Alueella ei sijaitse luonnon-suojelukohteita. Aluetta halkovat kapeat metsäautotiet.

Kuva 3. Metsäautotietä alueen itäosassa. Kuva: Tiina Vasko.

3.2. ALUEEN ASUTUSHISTORIAA

Juthskogenin hankealueen pinta-ala on noin 2 500 ha ja se koostuu pääosin metsätalousalueesta. Alueen sijaintikorkeus noin 25–45 m mpy vastaa rannankorkeutta myöhäiskivikaudelta pronssikaudelle karkeasti noin 3 000–5 000 vuotta sitten. Vanhemman kivilautisen asutuksen sijainti on ollut korkeammalla. Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaan alueella on kuusi tunnettua kiinteää muinaisjäännöskohdetta. Kaikki kohteet ovat rökkiöitä. Ne ajoittuvat arviolta pronssi- ja varhaiselle rautakaudelle.

Ruotsalaisasutuksen ensimmäinen aalto saapui alueelle ilmeisesti viimeistään 1300-luvun alussa. Varhaisimman kiinteän asutuksen arvellaan syntyneen Pohjanmaalle aluksi erityisesti jokisuihin. Sisämaat olivat aluksi pääasiassa rannikon asukkaiden nautinta-alueina ja myös etelämpänä asuvan väestön eränautinta-alueina. Petolahti (Petalax) mainitaan kirjallisissa lähteissä jo vuodelta 1491, mutta alue siitä itään, sisämaahan päin, mainitaan uudisasutusalueena (Nyby) huomattavasti myöhemmin. Maalahti oli 1500-luvulla osa laajaa Mustasaaren seurakuntaa. Tuolloin siihen kuuluivat myös Koivulahti, Maksamaa, Raippaluoto, Sulva, Laihia, Jurva sekä osia Vähäkyröstä. Vuonna 1602 maalahtelaiset rakensivat oman kappelikirkon, ja seuraavana vuonna he saivat siihen oman kappalaisen. Eteläisen Pohjanmaan asutus kasvoi tasaisesti. Tässä yhteydessä asutus levisi lähinnä uudisseuduille, vanhojen keskiajalla perustettujen rannikkokyläen taloluku pysyi tuolloin lähes muuttumattomana.

Kuva 4. Gjutskogenin rökkiö. Kuva: Tiina Vasko.

Rauhattomat ajat jatkuivat 1500-luvulta 1700-luvulle ja aiheuttivat eteläisen Pohjanmaan asutuksessa muutoksia, kuten muuallakin Suomessa. Perimätiedon mukaan osa väestöstä piileskeli tarvittaessa erämaiden piilopirteissä. Suuri Pohjan sota alkoi vuonna 1700 ja päättyi v. 1721 Uudenkaupungin rauhaan. Ruotsin kuninkaan Kustaa Vaasan ajatus erämaiden tiheämmästä asuttamisesta alkoi kantaa hedelmää 1700-luvulla. Vuosisadan loppupuolella Pohjanmaan ruotsalaisasutus oli vilkkaassa kasvussa ja vanhempi asutus sai väistyä uudemman tieltä. Suurin osa Maalahden kylistä mainitaan kirjallisissa lähteissä vasta vuosina 1793–1797, mutta niiden perustat ovat todennäköisesti vanhemmalta ajalta.

Kuva 5. Inventointialue oli asumaton erämaata Claes Claessonin kartassa vuonna 1680. Alue on suurin piirtein kuvan keskellä, jokiuomien välissä. Kansallisarkisto.

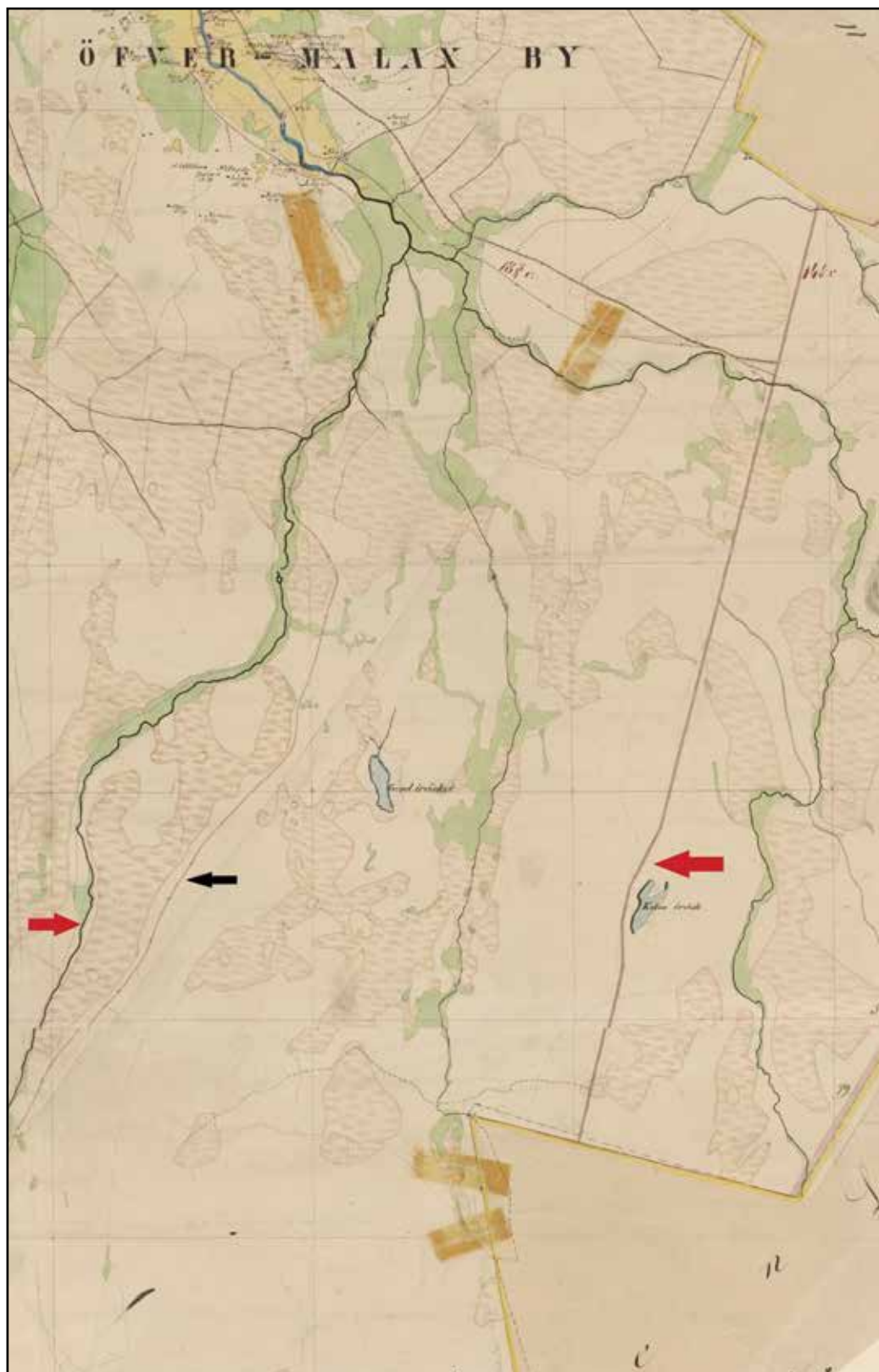

Inventointialue on ollut koko historiallisen ajan asumatonta. Alue on ollut maaperältään viljelykseen soveltumatonta, mutta erityisesti Korslombäckenin varren niityiltä kerättiin eri aikoina luonnonrehua. Lännessä kulkee vanha ratsutie (Gamla Malax ridvägen), joka on merkitty muun muassa 1800-luvun kartoille. Se lienee ollut käytössä paikallisesti merkittävänä kulkuväylänä vielä 1900-luvun alussa. Sen linjaus osuu inventointialueelle vain lyhyesti Grodträsketin länsipuolella. Tuulivoimapuiston suunnitelmat eivät ulotu sinne asti, joten ratsutien mahdollista säilymistä maastossa ei tutkittu. Metsätalouden vuoksi säilyminen ei ole todennäköistä.

Kuva 6. Vanha pieni hirsirakennus Sammakkojärven laavun lähellä.
Se on ilmeisesti joskus siirretty, koska rakennuksen hirret oli numeroitu. Kuva: Tiina Vasko.

Kuva 7. Tuulivoimapuiston alue 1840-luvun pitäjänkartalla Porintien ja Ribäckens-joen välissä (punaiset nuolet). Vasemmalle on merkitty Maalahden vanha ratsutie (musta nuoli). Nykykartoilla sitä ei enää ole. Linjaus ulottuu inventointialueelle vain lyhyelti Sammakkojärven länsipuolella. Kansallisarkisto.

3.3. ALUEEN TUTKIMUSHISTORIAA

Arkeologiset tutkimukset Maalahdella alkoivat 1860-luvulla, jolloin arkeologi Johan Reinhold Aspelin kaivoi röykkiöitä muun muassa Susibackenilla ja Kalaschabrännanilla. Vuosina 1898–1904 Axel Olai Heikel ja maanmittari Artturi Lönnbohm inventoivat Maalahden muinaisjäännöksiä. 1950-luvulle tultaessa oli tutkittu jo useita röykkiöitä muun muassa Koparbackenilla, Nissashagenissa ja Langerskogenissa. Rautakautiset röykkiöt ovat ylivoimaisesti suurin muinaisjäännösryhmä alueella. Ainoa kivikautinen asuinpaikka, Pörtom Svarvar, on entisen Pirttikylän alueella. 1960-luvulla Ari Siiriäinen (sitten Helsingin yliopiston arkeologian professori) inventoi kartoittajien kanssa uusille peruskartoille merkittäviä muinaisjäännöksiä. Maalahden alueella tehtiin koko kunnan käsittävä muinaisjäännösinventointi vuonna 2007. Viime vuosina lähialueilla on tehty arkeologisia selvityksiä lähinnä tuulivoimapuistojen ja niihin suunniteltujen voimalinjojen alueilla.

4. INVENTOINTI

4.1. MENETELMÄT

Juthskogenin tuulivoimapuistoalueen arkeologisen inventoinnin maastotyöt suoritettiin 6.–10.5.2019. Maastotyössä kaikki suunnittelualueet arvioitiin ja näistä huomioitiin tarkemmin ne alueet, jotka esiselvityksen perusteella osoittautuivat potentiaalisiksi uusien muinaisjäännösten suhteen. Erityistä huomiota kiinnitettiin tunnettujen muinaisjäännöskohteiden ympäristöihin. Suunniteltujen uusien tie- ja sähkönsiirtolinjauksien osalta maastotyöt toteutettiin esityövaiheessa potentiaalisimmiksi katsotuilla alueilla.

Voimaloiden rakennuspaikat ja tällöin myös niihin liittyvät tielinjaukset muuttuivat osin maastotyön kuluessa, joten varsinkin uusia tielinjoja ei kaikkia ollut tiedossa työtä tehtäessä. Raportin lopussa olevalla yleiskartalla on esitetty ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaiset voimaloiden sijoitusvaihtoehdot. Tätä numerointia on noudatettu myös valokuvien luetteloinnissa. Sääolosuhteet maastossa olivat pääosin hyvät, havaintojen tekoa vaikeutti paikoin metsätalouteen liittynyt maanmuokkaus ja vanhat hakkuujäljet.

Ensisijainen inventointimenetelmä oli silmämääräinen havainnointi. Koekuoppia ei inventoinnissa tehty. Havaintoja dokumentoitiin muistiinpanoin ja valokuvaamalla. Koordinaattitietoja tallennettiin Garmin GPSmap 62 -paikantimella, tarkkuus oli keskimäärin 3–5 metriä. Raportin kartat on luotu MapInfo 8.5 -ohjelmalla.

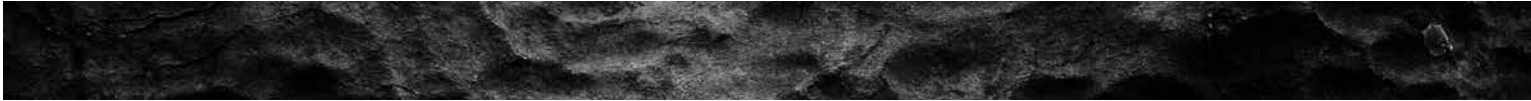
4.2. HAVAINNOT

Historiallisten karttojen perusteella hankealueella ei ole ollut kiinteää tai edes kausiluonteista asutusta. Maaperä on suurimmaksi osaksi muokattua talousmetsää, ojitettuja suoalueita ja hakkuuaukeita. Laserkeilausmenetelmällä (Lidar) tuotetut kartat eivät anna kovinkaan hyvin tietoa alueelle tyypillisistä muinaisjäännöksistä, kiviröykkiöistä. Paremmiin näissä kartoissa erottuvat erilaiset kuoppakohteet, esimerkiksi tervahaudat. Tällaisia ei inventoidulta alueelta kuitenkaan havaittu.

Inventoinnissa löydettiin yksi uusi kiinteä muinaisjäännös (Långbacken). Se on alueen eteläosassa Långbacken-nimisellä kalliopaljastumalla sijaitseva, noin 15 metriä pitkä ja vajaan metrin korkuinen vallimainen kiviröykkiö. Kohde on todennäköisesti pronssikautinen. Sen sijaintikorkeus on noin 40 metriä. Röykkiön ympärille on kartalle määritelty suoja-alue. Paikan lähelle on suunniteltu voimala numero 29. Rakennuspaikan olisi suotavaa sijaita kokonaan kalioalueen itäpuolella.

Kuva 8. Långbacken. Kuva: Tiina Vasko.

Voimalan paikkaa numero 9 ei tulisi sijoittaa idemmäs. Tämä siksi, että rakennuspaikan ja sen itäpuolella sijaitsevan suuren muinaisjäännösalueen Kyroskogen W väliin jäisi edes nykyinen 30 metrin suoja-alue.

Koilliseen menevällä sähkönsiirtolinjalla sijaitsee kiinteä muinaisjäännös Kotoluhta. Kyseessä on kiviröykkiö kalliolla. Suunnitellun linjan ja muinaisjäännöksen suoja-alueen reunan väli on vain noin 10 metriä. Asiaan tulee kiinnittää erityistä huomiota jos kohdalle tulee mastorakenteita.

5. YHTEENVETO

Maalahden Juthskogenin tuulivoimapuistoalueella tarkastettiin käytettävissä olleiden sijaintitietojen perusteella suunniteltujen rakennuspaikkojen ympäristöjä. Jo esiselvityksen perusteltua voitiin todeta, että hankealue ei ole ollut historiallisella ajalla kiinteän asutuksen aluetta. Alueella on lähinnä metsätaloutta, ojitettuja suoalueita ja hakkuuaukeita. Inventoinnissa löydettiin yksi uusi kiinteä muinaisjäännös, vallimainen 15 metriä pitkä röykkiö kallion laelta, alueen eteläosasta (Långbacken).

Ympäristövaikutusten arviointiin liittyen voidaan todeta, että nykyisillä suunnitelmilla tuulivoimapuiston rakentaminen ei uhkaa alueen kiinteitä muinaisjäännöksiä kunhan tunnettujen kohteiden suoja-alueiden rajat otetaan suunnittelussa ja rakentamisessa huomioon.

Turussa 16.5.2019

Tiina Vasko, FM

LÄHTEET

KIRJALLISUUS

Jern, K. 2007:

Befolkning och bebyggelse fram till 1870. Malax historia, del I. 2007.

Luukko, A. 1950:

Keskiaika ja 1500-luku. Etelä-Pohjanmaan historia II. Helsinki.

Meinander, C. F. 1950:

Esihistoria. Etelä-Pohjanmaan historia I. Helsinki.

Niukkanen, M. (toim.) 2009:

Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. Tunnistaminen ja suojele.

Museoviraston rakennushistorian osaston oppaita ja ohjeita 3.

DIGITAALINEN AINEISTO

Arkistolaitoksen digitaaliarkisto:

Maalahti, pitäjänkartat, <http://digi.narc.fi/digi/search.ka>

Geologian tutkimuskeskus:

http://www.gtk.fi/tietopalvelut/geologiset/kartta_aineistot/, <http://geomaps2.gtk.fi/geo/>

Museovirasto:

Kulttuuriympäristön rekisteriportaali,

<http://kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto:

Lääninkartta. Claes Claesson v. 1680. KA MH 111

(<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/22751>)

Maanmittauslaitos:

avoimien aineistojen tiedostopalvelu,

<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

Maanmittauslaitos:

<http://vanhatpainenetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

KOHDEKUVAUKSET

LÅNGBACKEN (UUSI KOHDE)

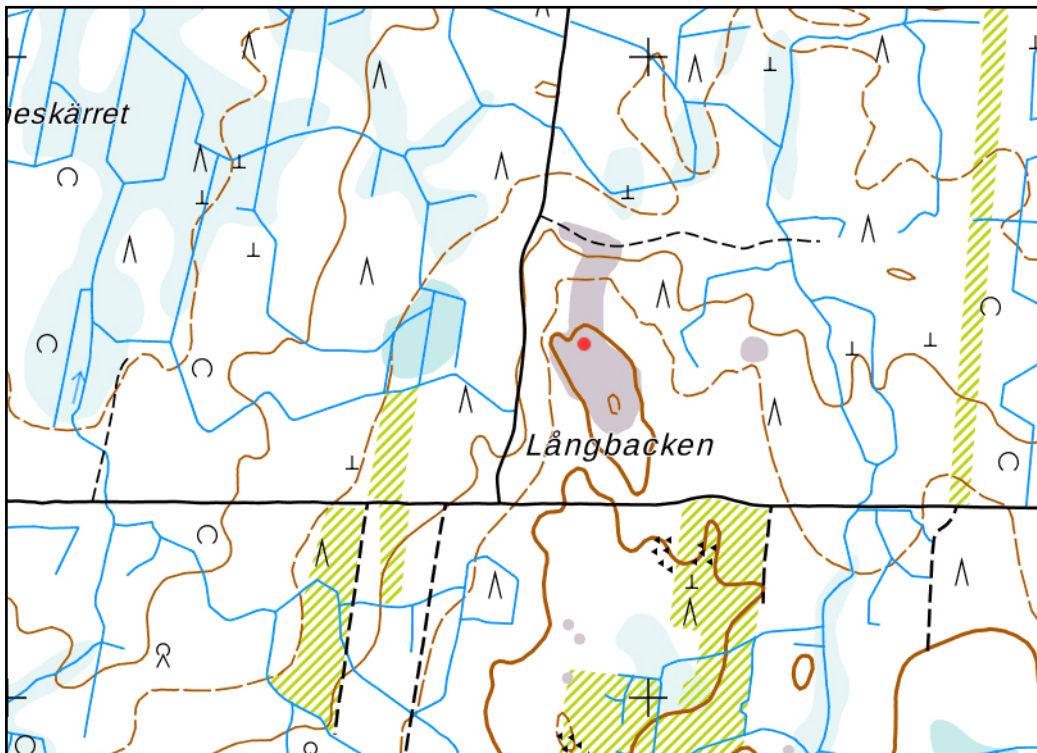
Kunta	Maalahti
Nimi	Långbacken
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	uusi kohde
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	hautaröykkiöt
Ajoitus	varhaismetallikautinen
Lukumäärä	1
Koordinaatit	ETRS-TM35FIN P: 6976550 I: 225901
Röykkiön päiden koordinaatit	ETRS-TM35FIN P: 6976535 I: 225904
Z/m.mpy	ylin: 40,00

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee kallioalueella noin 3,5 kilometriä valtatie 8 länsipuolella, Högmossenista pohjoiseen. Noin 80 metriä kohteen länsipuolella kulkee metsäautotie.

Röykkiö on noin 15 metriä pitkä ja arviolta 80 cm korkea (kts. kuva 8). Se sijaitsee kallion harjalla. Röykkiön rakenne on jonkin verran levinnyt, mutta leveys oli keskimäärin noin 1,5 metriä. Sen suunta on kaakko-luode.

Kuva 9. Långbacken.

1. PERIS KALKABACKA

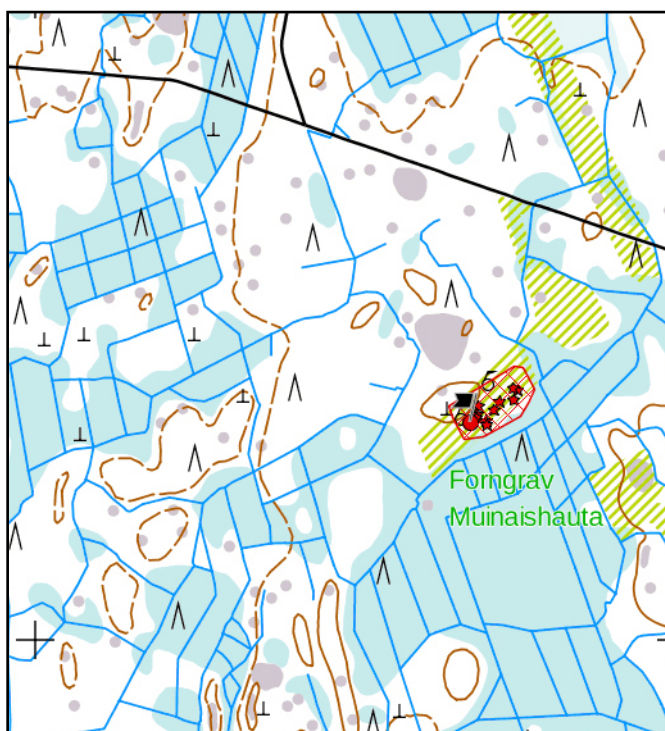
Kunta	Maalahti
Nimi	Peris Kalkabacka
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	475010079
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	hautaröykkiöt
Ajoitus	varhaismetallikautinen
Lukumäärä	11
Koordinaatit (röykkiö 1)	ETRS-TM35FIN P: 6982339 I: 230678
Z/m.mpy	alin: 22,00, ylin: 25,00

Kohteen kuvaus

Röykkiö 1 sijaitsee 530 metriä valtatie 8 länsipuolella ja 350 metriä Sammakkolammentieltä etelään. Röykkiöt ovat suuren hakkuualueen eteläpuolisessa kuusimetsässä, jonka itäpuolella on suo. Maaperä on moreenia.

Miettisen vuoden 1991 tarkastuksen mukaan kohteessa on 20 röykkiötä. Vuoden 2007 inventoinnissa paikallistettiin 11 röykkiötä. Röykkiöt ovat lounais-koillissuuntaisena rintamana, noin 22–25 mpy korkeudella. Röykkiöt 16 ovat halkaisijaltaan 3–5 metriä ja korkeudeltaan puolisen metriä. Röykkiö 7 on suurin, se on halkaisijaltaan noin 10 metriä ja korkeudeltaan noin metrin. Heti sen pohjoispuolella, noin metrin päässä on kranssimainen röykkiö 8, joka kuuluu ehkä yhteen röykkiön 6 kanssa. Röykkiö 9 on kranssimainen, halkaisijaltaan 6–7 metriä. Röykkiön 10 halkaisija on noin kolme metriä ja korkeus puoli metriä ja röykkiön 11 halkaisija on noin viisi metriä ja korkeus vajaa puoli metriä. Röykkiöt ovat sammalen peitossa.

Aluetta ei tarkastettu 2019, koska rakennustyöt eivät uhkaa sitä.

Röykkiöiden koordinaatit

(ETRS-TM35FIN)

Röykkiö 1:	P: 6982339 I: 230678
Röykkiö 2:	P: 6982366 I: 230691
Röykkiö 3:	P: 6982353 I: 230689
Röykkiö 4:	P: 6982348 I: 230688
Röykkiö 5:	P: 6982343 I: 230703
Röykkiö 6:	P: 6982337 I: 230704
Röykkiö 7:	P: 6982360 I: 230715
Röykkiö 8:	P: 6982373 I: 230724
Röykkiö 9:	P: 6982376 I: 230746
Röykkiö 10:	P: 6982391 I: 230752
Röykkiö 11:	P: 6982394 I: 230745

Kuva 10. Peris Kalkabacka.

2. KYROSKOGEN W

Kunta	Maalahti
Nimi	Kyroskogen W
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	475010076
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	hautaröykkiöt
Ajoitus	varhaismetallikautinen
Lukumäärä	65
Koordinaatit (röykkiö 1)	ETRS-TM35FIN P: 6980038 I: 229493
Z/m.mpy	alin: 27,00

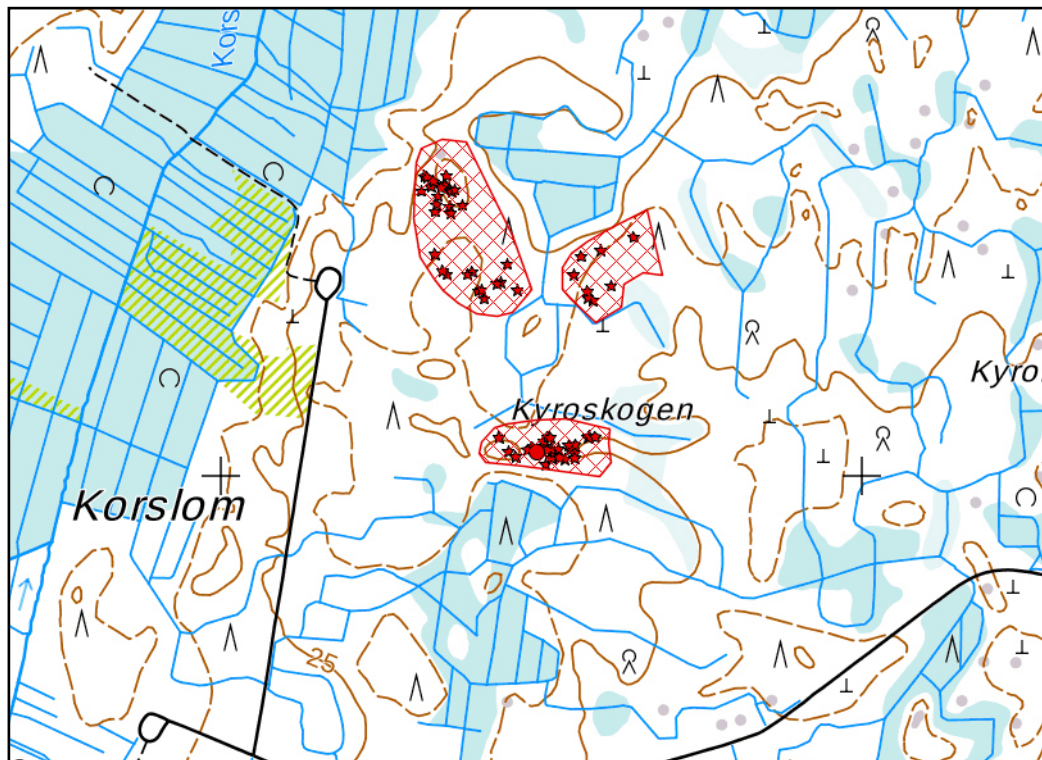
Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee 850–1 250 metriä valtatie 8 länsipuolella, Korslomin koillisosassa, Kyroskogenista länteen-luoteeseen. Alueella on kolme röykkiökeskittymää soiden ympäröimillä, paikoin kallioisilla moreeniharjanteilla.

Miettinen erottaa vuoden 1989 tarkastuksessaan kolme röykkiöaluetta, a–c. Vuoden 2007 inventoinnissa käytettiin samaa jakoa, alueiden sijainti tarkentui vanhoista karttamerkinnöistä.

Ryhmä C on eteläisin, siihen kuuluu vähintään 27 röykkiötä, joista osa sijaitsee hakkuuaukealla ja osa kuusimetsässä, hakkuualueen itäpuolella. Röykkiöt ovat enimmäkseen matalia, halkaisijaltaan 3–5 metriä ja ne on usein kasattu ison kiven viereen tai kahden kiven väliin. Hakkuuaukealla olevia röykkiöitä oli vaikea havaita heinikon ja horsmikon seasta. Kuusimetsässä olevat röykkiöt ovat sammaloituneita.

Kuva 11. Kyroskogen W.

Ryhmä B sijaitsee edellisestä noin 230 metriä pohjoiseen. Ryhmässä on vähintään seitsemän rökkiötä, jotka kaikki ovat matalia, halkaisijaltaan 2–4 metriä. Kohteessa on myös kaarenmuotoinen kivivalli, joka on pituudeltaan noin 12 metriä ja halkaisijaltaan 1,5–2 metriä.

Eteläisimmät ryhmän A rökkiöt ovat C:stä noin 220 metriä luoteeseen samalla hakkuuaukealla, kuin ryhmä C rökkiöt. Ryhmään A kuuluu vähintään 30 rökkiötä, luultavasti niitä on alueelle selvästi enemmän, ehkä jopa 50, sillä alue kasvaa tiheää vesakkoa ja taimikkoa ja havaintojen teko oli vaikeaa. Rökkiöt ovat pieniä, halkaisijaltaan 2–4 metriä ja matalia.

Rökkiöiden koordinaatit (ETRS-TM35FIN)

Rökkiö 1: P: 6980038 I: 229493
Rökkiö 2: P: 6980019 I: 229507
Rökkiö 3: P: 6980029 I: 229516
Rökkiö 4: P: 6980038 I: 229520
Rökkiö 5: P: 6980043 I: 229516
Rökkiö 6: P: 6980043 I: 229527
Rökkiö 7: P: 6980042 I: 229545
Rökkiö 8: P: 6980037 I: 229552
Rökkiö 9: P: 6980050 I: 229553
Rökkiö 10: P: 6980049 I: 229543
Rökkiö 11: P: 6980029 I: 229552
Rökkiö 12: P: 6980027 I: 229537
Rökkiö 13: P: 6980030 I: 229528
Rökkiö 14: P: 6980044 I: 229485
Rökkiö 15: P: 6980046 I: 229486
Rökkiö 16: P: 6980042 I: 229479
Rökkiö 17: P: 6980039 I: 229449
Rökkiö 18: P: 6980061 I: 229434
Rökkiö 19: P: 6980031 I: 229460
Rökkiö 20: P: 6980048 I: 229504
Rökkiö 21: P: 6980055 I: 229504
Rökkiö 22: P: 6980062 I: 229510
Rökkiö 23: P: 6980061 I: 229514
Rökkiö 24: P: 6980042 I: 229509
Rökkiö 25: P: 6980062 I: 229584
Rökkiö 26: P: 6980061 I: 229573
Rökkiö 27: P: 6980063 I: 229575
Rökkiö 28: P: 6980274 I: 229580
Rökkiö 29: P: 6980278 I: 229573
Rökkiö 30: P: 6980288 I: 229572
Rökkiö 31: P: 6980343 I: 229562
Rökkiö 32: P: 6980314 I: 229551
Rökkiö 33: P: 6980352 I: 229593

Rökkiö 34: P: 6980373 I: 229644
Rökkiö 35: P: 6980331 I: 229447
Rökkiö 36: P: 6980302 I: 229437
Rökkiö 37: P: 6980300 I: 229431
Rökkiö 38: P: 6980290 I: 229463
Rökkiö 39: P: 6980277 I: 229411
Rökkiö 40: P: 6980289 I: 229402
Rökkiö 41: P: 6980291 I: 229407
Rökkiö 42: P: 6980319 I: 229392
Rökkiö 43: P: 6980315 I: 229385
Rökkiö 44: P: 6980315 I: 229353
Rökkiö 45: P: 6980346 I: 229334
Rökkiö 46: P: 6980320 I: 229346
Rökkiö 47: P: 6980413 I: 229334
Rökkiö 48: P: 6980445 I: 229313
Rökkiö 49: P: 6980468 I: 229318
Rökkiö 50: P: 6980452 I: 229328
Rökkiö 51: P: 6980466 I: 229322
Rökkiö 52: P: 6980456 I: 229349
Rökkiö 53: P: 6980447 I: 229358
Rökkiö 54: P: 6980454 I: 229349
Rökkiö 55: P: 6980444 I: 229360
Rökkiö 56: P: 6980421 I: 229357
Rökkiö 57: P: 6980423 I: 229377
Rökkiö 58: P: 6980447 I: 229365
Rökkiö 59: P: 6980410 I: 229359
Rökkiö 60: P: 6980424 I: 229337
Rökkiö 61: P: 6980437 I: 229339
Rökkiö 62: P: 6980450 I: 229344
Rökkiö 63: P: 6980460 I: 229332
Rökkiö 64: P: 6980469 I: 229352
KIVIVALLI P: 6980297 I: 229609

3. TJÄRUBACKA

Kunta	Maalahti
Nimi	Tjärubacka
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	475010074
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	hautaröykkiöt
Ajoitus	varhaismetallikautinen
Lukumäärä	1
Koordinaatit	ETRS-TM35FIN P: 6979358 I: 229167
Z/m.mpy	alin: 25,00

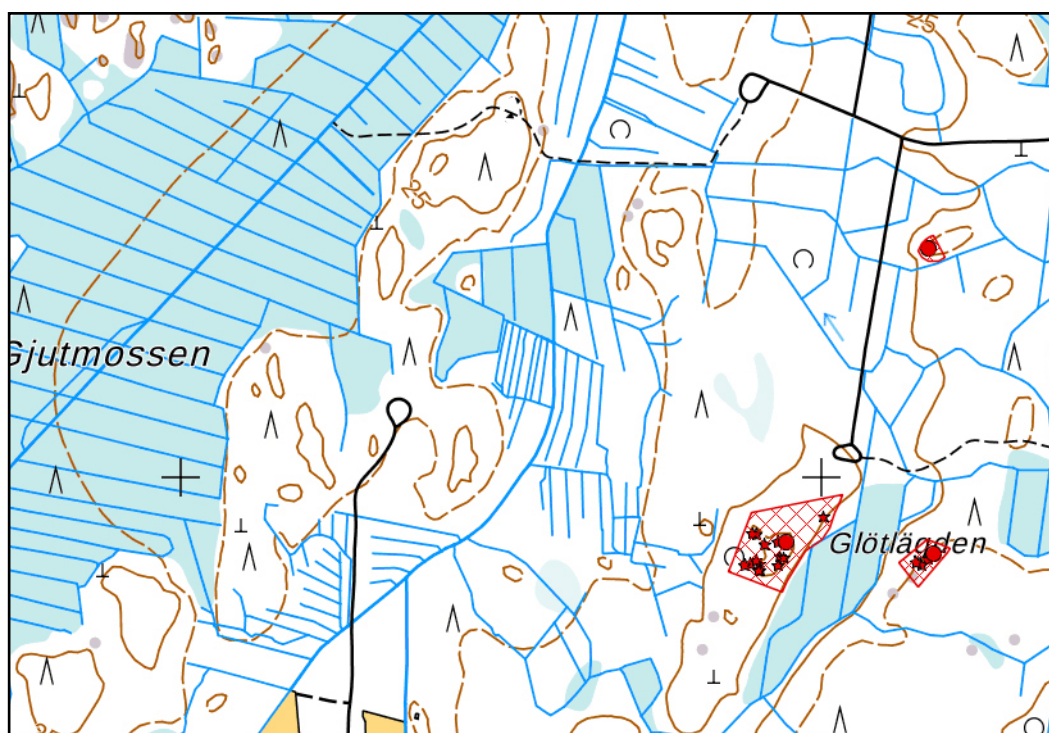
Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee hakkuualueella noin kilometrin valtatie 8 länsipuolella, Glötlägdénistä pohjoiseen ja Kyroskogenista lounaaseen. Noin 50 metriä kohteen länsipuolella kulkee metsäautotie.

Röykkiön pohjoispuolella kulkee myös metsäautotie, jonka parannustöiden yhteydessä on kohteesta aiemmin tunnettu toinen röykkiö tuhoutunut. Vielä olemassa oleva röykkiö on hakkuuaukiolla. Se on kasattu ison kiven viereen, röykkiön halkaisija on noin neljä metriä ja korkeus puolisen metriä.

Aluetta ei tarkastettu 2019, koska rakennustyöt eivät uhkaa sitä.

Kuva 12. Kartalla ylimpänä kohde 3 Tjärubacka, oikealla 4 Kyrobacken/Glötlägdén ja vasemmalla 5 Korslöm E.

4. KYROBACKEN/GLÖTLÄGDEN

Kunta	Maalahti
Nimi	Kyrobacken/Glötlägdén
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	475010050
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	hautaröykkiöt
Ajoitus	varhaismetallikautinen
Lukumäärä	4
Koordinaatit (röykkiö 1)	ETRS-TM35FIN P: 6978880 I: 229176
Z/m.mpy	alin: 27,00

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee 950 metriä valtatie 8 länsipuolella, Glötlägdénin kohdalla, moreeniharjanteen pohjoispäässä (kts. kuva 12). Alue kasvaa pääasiassa nuorta ja tiheää mäntymetsää.

Miettisen tarkastuksessa vuodelta 1984 on mainittu kaksi röykkiötä. Vuoden 2007 inventoinnissa niitä löytyi neljä. On mahdollista, että alueella on useampiakin röykkiöitä, mutta havaintomahdollisuudet olivat heikot tiheän puuston takia. Röykkiö 1 ja 2 ovat halkaisijaltaan noin viisi metriä ja korkeudeltaan puolisen metriä. Röykkiö 3 on ladottu ison kiven (korkeus 1,2 metriä) viereen, sen molemmin puolin. Röykkiö 4 on melko paljas, matala kiveys halkaisijaltaan noin kolme metriä, edellisestä 8 metriä luoteeseen.

Aluetta ei tarkastettu 2019, koska rakennustyöt eivät uhkaa sitä.

Röykkiöiden koordinaatit

(ETRS-TM35FIN)

Röykkiö 1: P: 6978880 I: 229176

Röykkiö 2: P: 6978873 I: 229166

Röykkiö 3: P: 6978864 I: 229156

Röykkiö 4: P: 6978868 I: 229148

5. KORSLOM E

Kunta	Maalahti
Nimi	Korslom E
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	475010075
Muinaisjäännöstyyppi	työ- ja valmistuspaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	viljelyröykkiöt
Ajoitus	ajoittamaton
Lukumäärä	15
Koordinaatit (röykkiö 1)	ETRS-TM35FIN P: 6978898 I: 228944
Z/m.mpy	alin: 27,00

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee noin 1,2 kilometriä valtatie 8 länsipuolella, Korslomin eteläosassa, Glötlägdensis-tä länteen (kts. kuva 12). Röykkiöt sijaitsevat loivarinteisellä luonas-koillinen-suuntaisella mäellä, sen korkeimmalla kohdalla, lukuun ottamatta röykkiötä 17, joka on muista noin 70 metriä koilliseen ja hieman alempana. Maaperä on moreenia ja puusto paikoin tiheää parikymmenvuotista mäntytaimikkoa.

Miettisen tarkastuksessa mainitaan maanomistajan laskeneen ainakin 18 röykkiötä, mutta vuoden 2007 inventoinnissa niitä löytyi 15. Parissa tapauksessa röykkiöt olivat niin vierekkäin, että ne laskettiin yhdeksi. Röykkiöt ovat pieniä, halkaisijaltaan 2–3 metriä ja matalia. Jotkut röykkiöistä on kasattu ison kiven viereen tai kahden kiven väliin.

Aluetta ei tarkastettu 2019, koska rakennustyöt eivät uhkaa sitä.

Röykkiöiden koordinaatit

(ETRS-TM35FIN)

Röykkiö 1: P: 6978898 I: 228944
Röykkiö 2 P: 6978877 I: 228935
Röykkiö 3 P: 6978875 I: 228941
Röykkiö 4 P: 6978865 I: 228903
Röykkiö 5 P: 6978855 I: 228904
Röykkiö 6 P: 6978855 I: 228902
Röykkiö 7 P: 6978866 I: 228889
Röykkiö 8 P: 6978864 I: 228880
Röykkiö 9 P: 6978871 I: 228898
Röykkiö 10 P: 6978912 I: 228898
Röykkiö 11 P: 6978896 I: 228911
Röykkiö 12 P: 6978900 I: 228932
Röykkiö 13 P: 6978863 I: 228932
Röykkiö 14 P: 6978939 I: 229003
Röykkiö 15 P: 6978913 I: 228892

6. GJUTSKOGEN

Kunta	Maalahti
Nimi	Gjutsbogen
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	475010070
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	hautaröykkiöt
Ajoitus	varhaismetallikautinen
Lukumäärä	1
Koordinaatit	ETRS-TM35FIN P: 6977683 I: 225863
Z/m.mpy	alin: 32,00

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee noin 1,5 kilometriä Ribäckenin uoman itäpuolella, Gjutsbogenin paikoin kalioisen metsäharjanteen eteläpäässä. Alue kasvaa tiheää mäntytaimikkoa, rökkiön kohta on puuton. Noin 30 metriä kohteen eteläpuolitse kulkee metsäautotie. Rökkiö on kasattu kallion päälle, se on kranssimainen ja halkaisijaltaan noin kymmenen metriä. Kiveys on melko paljas. Rökkiössä on kaksi kuoppaa, isomman halkaisija noin 2,5 metriä, pienemmän noin 1,5 metriä. Rökkiön lounaispuolella on kivikasa, mahdollisesti purettua rökkiökiveystä.

Alue tarkastettiin 2019 inventoinnissa (kts. kuva 4).

Kuva 13. Gjutsbogen.

7. KOTOLUHTA

Kunta	Maalahti
Nimi	Kotoluhta
Laji	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstunnus	475010021
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Muinaisjäännöksen tarkenne	hautaröykkiöt
Ajoitus	pronssikautinen
Lukumäärä	1
Koordinaatit	ETRS-TM35FIN P: 6983363 I: 234398
Z/m.mpy	alin: 30,00

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee Laihian rajasta 360 metriä, noin 800 metriä Pärissgårdarnan eteläpuolella. Röykkiö on hakkuualueen itälaidassa harjanteen korkeimmalla kohdalla, aivan palstojen rajalla, kuusikon vieressä. Kuusikossa on jonkin verran myrskytuhoja. Sammalen peittämä röykkiö on halkaisijaltaan noin 12 metriä ja korkeudeltaan noin 1,5 metriä.

Kohde tarkastettiin 2019, koska suunniteltu voimajohtolinja kulkee läheltä.

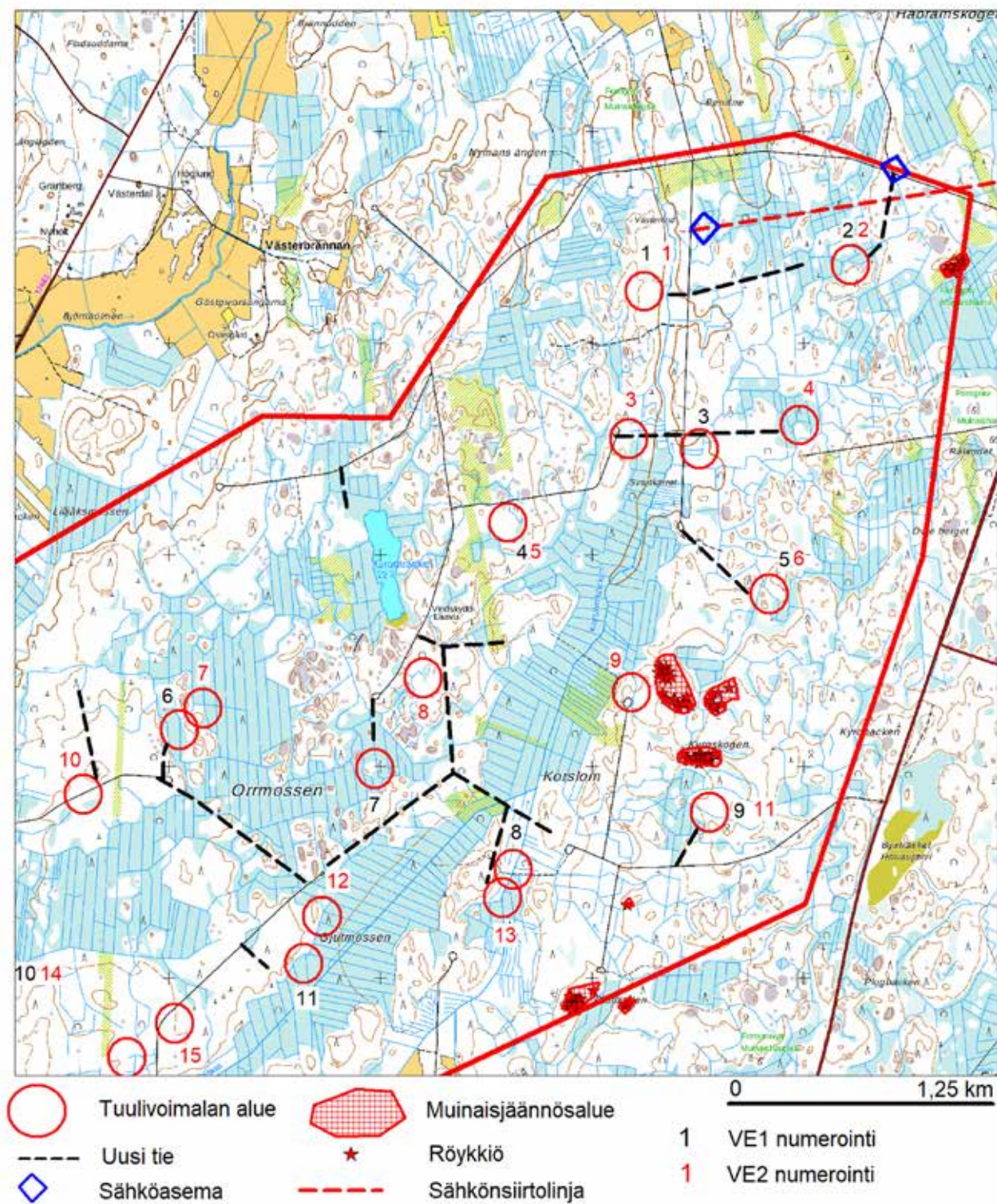
Kuva 14. Kotoluhta.

Maalahti Juthskogen
Tuulivoimapuistoalueen arkeologinen inventointi 2019
T. Vasko

Yleiskartta 1.

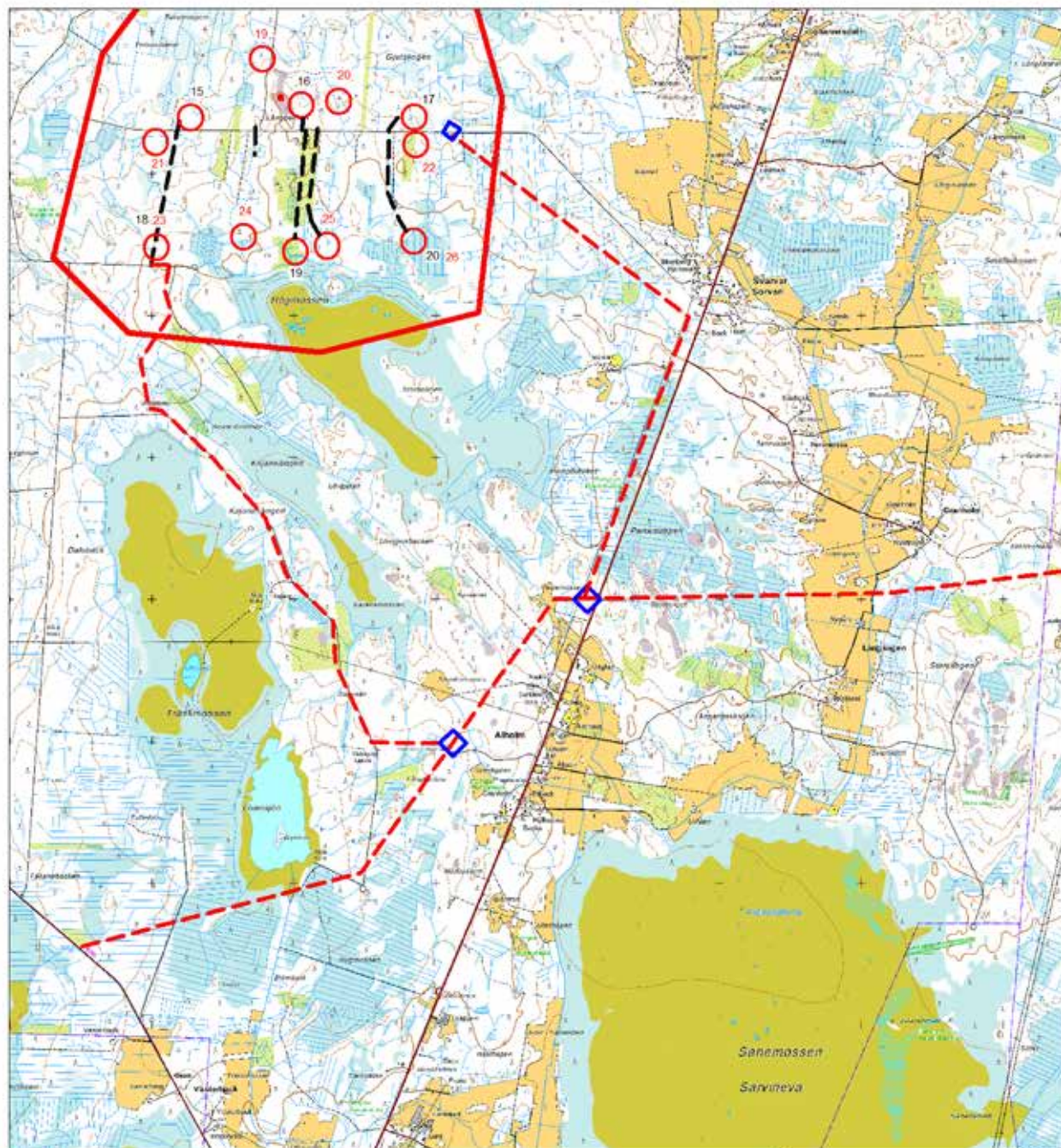
MK 1: 25 000

Maalahti Juthskogen
Tuulivoimapuistoalueen arkeologinen inventointi 2019
T. Vasko

Yleiskartta 3.

MK 1: 40 000

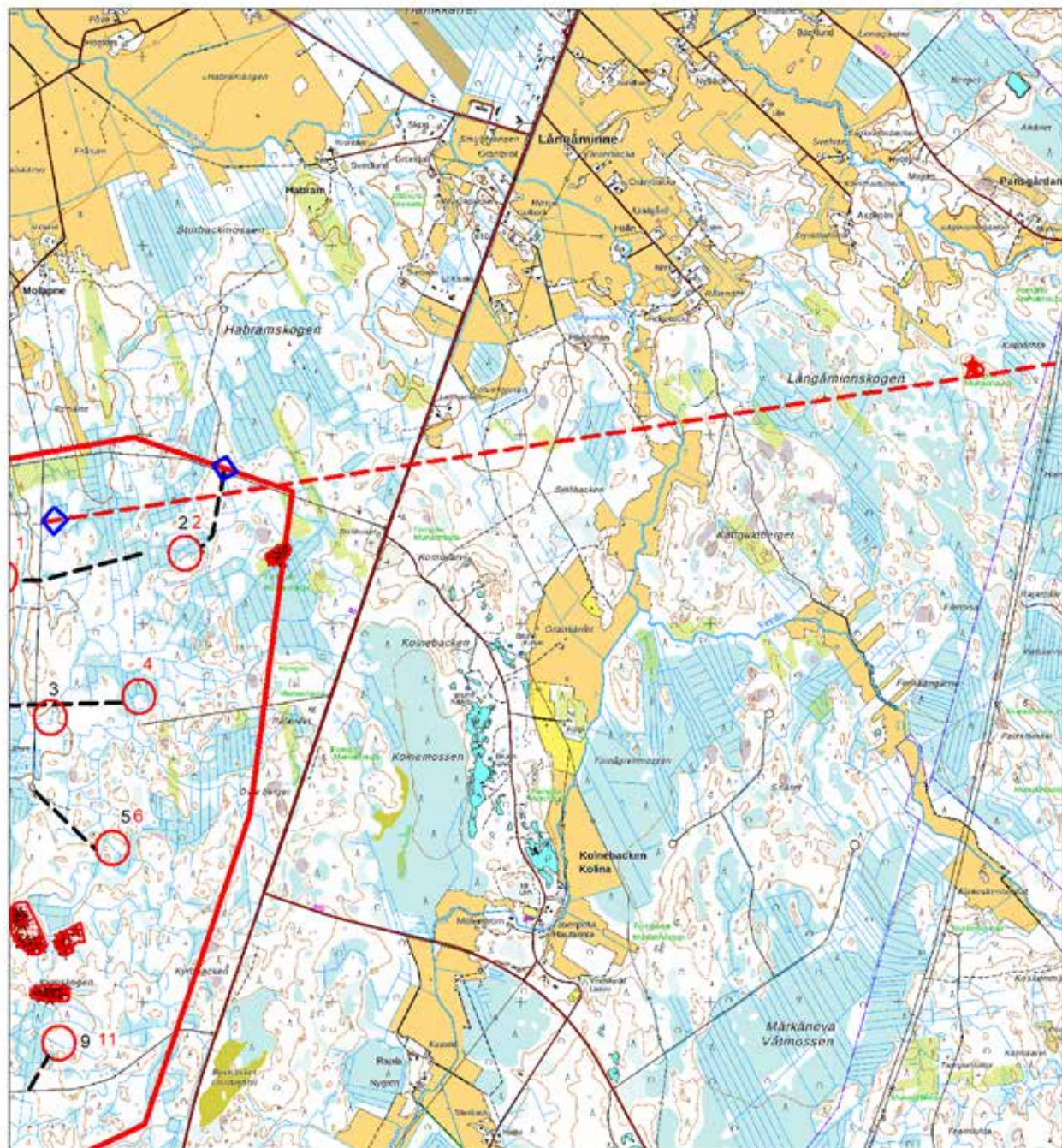
	Tuulivoimalan alue		Muinaisjäännösalue
	Uusi tie		Röykkiö
	Sähköasema		Sähkönsiirtolinja

- 0 2 km
- 1 VE1 numerointi
1 VE2 numerointi

Maalahti Juthskogen
Tuulivoimapuistoalueen arkeologinen inventointi 2019
T. Vasko

Yleiskartta 4.

MK 1: 30 000

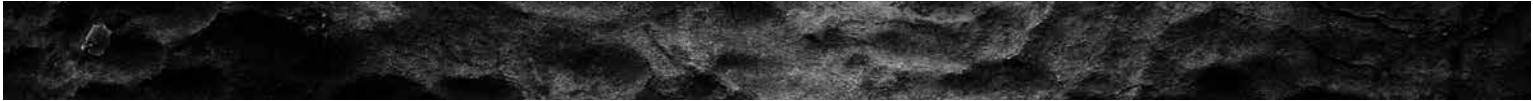

	Tuulivoimalan alue		Muinaisjäännösalue
	Uusi tie		Röykkiö
	Sähköasema		Sähkönsiirtolinja

0 1,8 km

1 VE1 numerointi

1 VE2 numerointi

Santtu Ahlman
Toimitusjohtaja
Ahlman Group Oy

